

Vår dato 11.09.2020	Din/Deres dato	Saksbehandler Geir Tollak Bjørndal Norli
800 80 000 Skatteetaten.no	Din/Deres referanse	Telefon 32212275
Org.nr 974761076	Vår referanse 2020/5682996	Postadresse Postboks 9200 Grønland 0134 OSLO

U.off. offl. § 13, sktfvl. § 3-1

NORSK VANN BA
Vangsvegen 143
2321 HAMAR
v/ Heidi Skaug

Norsk Vann BA – org. nr. 986 273 026 – Avgiftsbehandlingen av kommunale tilsynsgebyr

Vi viser til deres epost av 9. juli 2020 til Finansdepartementet med spørsmål om avgiftsbehandlingen av kommunale tilsynsgebyr for spredte avløp. I Finansdepartementets brev av 3. august 2020 ble henvendelsen oversendt Skatteetaten for besvarelse.

Bakgrunnen for saken

I deres epost til Finansdepartementet opplyses det at Norsk Vann BA er en interesseorganisasjon for norske kommuner innen vann- og avløpssektoren. I den forbindelse har det fremkommet ulik avgiftsbehandling av "tilsynsgebyret for spredte avløp". Spørsmålet er om unntaket i merverdiavgiftsloven § 3-9 første ledd, for tjenester som ledd i offentlig myndighetsutøvelse, er anvendelig for tjenesten gebyret er vederlag for.

Skattekontoret vil bemerke

Generelt om unntaket for offentlig myndighetsutøvelse

Utgangspunktet etter merverdiavgiftsloven § 3-1 første ledd er at all omsetning av varer og tjenester er avgiftspliktig, med mindre det foreligger et konkret unntak eller fritak fra avgiftsplikt. Etter § 3-9 første ledd er omsetning av tjenester som ledd i offentlig myndighetsutøvelse unntatt fra loven.

Loven gir ingen nærmere anvisning på hva som menes med "offentlig myndighetsutøvelse". I forarbeidene til unntaket, Ot.prp.nr.2 (2000-2001) kap. 7.2.10.5, fremgår det at offentlig myndighetsutøvelse bør holdes utenfor den generelle avgiftsplikten i den utstrekning slik virksomhet ikke er i konkurranse med privat virksomhet. Videre heter det at offentlig myndighetsutøvelse går ut på å "fatte beslutninger, vedta tiltak mv. overfor private rettssubjekter i kraft av offentligrettslige regler og ikke på bakgrunn av privatrettslige regler".

Av eksempler på tjenester som ble forutsatt omfattet av unntaket nevnes gebyr for behandling av søknader etter plan- og bygningsloven, gebyr for utskrift fra offentlige registre og for utstedelse av attester samt kommunalt fastsatt avgift for kremasjonstjenester. Av eksempler på tjenester som ikke ville omfattes av

unntaket, fordi de leveres i konkurranse med private næringsdrivende, nevnes parkeringstjenester samt renovasjons-, vei-, vann- og kloakktjenester.

Det er således to unntak som må være oppfylt for at tjenesten skal være unntatt fra avgiftsplikt etter § 3-9 første ledd. Tjenesten må for det første leveres som ledd i offentlig myndighetsutøvelse, og for det andre ikke være i konkurranse med annen (privat) virksomhet.

Nærmere om tilsynsgebyret i saken

Skattekontoret bemerker innledningsvis at henvendelsen ikke gir en nærmere redegjørelse for tilsynsgebyrets rettslige forankring. Vi forstår det slik at henvendelsen gjelder tilsynsgebyr som oppkreves av kommuner med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).

Kommunen er forurensningsmyndighet på kommunalt nivå, og skal føre tilsyn med den alminnelige forurensningssituasjonen og med forurensninger fra de enkelte kilder, jf. forurl. §§ 48 første ledd og 81 første ledd bokstav c.

Etter § 52 a første ledd kan forurensningsmyndigheten gi forskrift om gebyrer for blant annet "kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt." I forurensningsforskriften § 11-4 er dette presisert slik at kommunen kan gi forskrift om gebyrer for blant annet kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at bestemmelsene i forskriftens kapittel 11 til 16 blir fulgt.

Skattekontorets vurdering av om tilsynsgebyret omfattes av unntaket i mval. § 3-9 første ledd

Som nevnt legger skattekontoret til grunn at henvendelsen gjelder tilsynsgebyr fastsatt i kommunal forskrift, med hjemmel i forurensningsloven og –forskriften, vedrørende kommunens tilsynsvirksomhet som forurensningsmyndighet.

Etter skattekontorets syn omfattes slike tilsynstjenester, der tiltak besluttes overfor private rettssubjekter med hjemmel i offentligrettslige regler, av lovens ordlyd og forarbeidenes beskrivelse av unntakets anvendelsesområde. Skattekontoret kan videre ikke se at slike lovpålagte tilsynsoppgaver (som forurensningsmyndighet) kan være i konkurranse med tjenester som omsettes i det åpne markedet.

Vår konklusjon er etter dette at tilsynsgebyret er vederlag for en tjeneste som er unntatt fra avgiftsplikt etter mval. § 3-9 første ledd.

Det understrekes at unntaket kun får anvendelse for tilsynstjenester/gebyr som oppkreves med hjemmel i forurensningsloven og kommunal forskrift om gebyrets størrelse. Ved omsetning av tilsynstjenester på *annet grunnlag*, eksempelvis ved avtale om levering av tilsynstjenester, vil unntaket ikke komme til anvendelse. I slike tilfeller opptreer ikke kommunen som tilsynsmyndighet i kraft av offentligrettslige regler. Dette vil eksempelvis være tilfellet dersom en kommune utfører tilsynstjenester for en annen kommune som underleverandør.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelse i saken.

Med hilsen

Geir Tollak Bjørndal Norli
seniorskattejurist
Brukerdialog, innland, seksjon 3, gruppe 3
Skatteetaten

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.